

СОВЕТ
НОВОЗАРЕЧЕНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БАВЛИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БАУЛЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА ЗАРЕЧЕНСК
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

12.02.2021 нче ел

Яңа Зареченск авылы

КАРАР

№ 16

Совет карарына үзгәрешләр кертү турында
Яңа Зареченск авыл жирлеге
06.08.2018 елның № 78 "Раслау турында
төзекләндрү, чисталык кагыйдэләре
муниципаль район территориясендә тәртип саклау
«Яңа Зареченск авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Баулы муниципаль районының "

2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ «Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы Федераль закон
нигезендә Яңа Зареченск авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Яңа Зареченск авыл жирлеге Советының 2018 елның 6 августындагы 78
номерлы «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы «Яңа Зареченск
авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндрү, чисталык
һәм тәртип кагыйдэләрен раслау турында»гы карарына үзгәрешләр кертү (каرار
белән кертелгән үзгәрешләр белән 20.11.2018 ел, № 89, 06.02.2019 ел, № 104,
№18.03.2020 ел, № 136) түбәндәге үзгәрешләр:

7 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7. Муниципаль берәмлек территориясендә инженерлык-коммуникацион,
ремонт һәм башка эшләр житештерү

7.1. Жир эшләрән башкаруга ордер бирү тәртибе

7.1.1. Исемлек буенча жир эшләрәнең барлык төрләрән житештерү (элегә
Кагыйдэләргә 1 нче кушымта) бары тик жир эшләрән башкаруга ордер
булганда гына рөхсәт ителә (алга таба - Ордер). Ордерның формасы элегә
Кагыйдэләргә 2 нче кушымта белән расланган.

7.1.2. Территорияне төзекләндрү белән бәйлә төзелеш һәм жир эшләрән,
инженерлык коммуникацияләрән төзү һәм ремонтлау эшләрән башкару

сроктарын килештерү һәм координацияләүне вәкаләтле орган башкара. Жир эшләрән башкаруга Ордер вәкаләтле орган тарафыннан бирелә.

7.1.3. Жир эшләрән башкаруга ордер алу өчен вәкаләтле органга 10 көннән дә соңга калмыйча, объектны финанслау, кирәкле материаллар, механизмнар, саклану чаралары (киртәләр, юл билгеләрән кисәтү һ.б.) һәм кирәкле документлар (әлеге Кагыйдәләргә 4 нче кушымта) белән тәмин итү турында язмага гариза (әлеге Кагыйдәләргә 3 нче кушымта) бирергә кирәк. Ордер алу бурычы заказчыга яки эш башкаручыга йөкләнә.

Эшләрне житештерүче, заказчының рәсмиләштерелгән ордеры булуына инанмыйча, эшләр башкарырга хокуклы түгел.

Вәкаләтле орган жир эшләрән башкаруга ордер алуга язма гариза алынганнан соң 10 көн эчендә:

а) документларның булу-булмавын һәм аларның билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерү үткәрә;

б) проектның Дәүләт шәһәр төзелеше нормативлары һәм кагыйдәләре таләпләрәнә туры килүен тикшерү үткәрә;

в) жир эшләрән башкаруга ордер бирә яки баш тарту сәбәпләрән күрсәтеп, ордер бирүдән баш тарта.

Вәкаләтле орган әлеге Кагыйдәләрнең 4 нче кушымтасында каралган документлар булмаганда яки проектның шәһәр төзелеше нормативларына туры килмәве очрагында ордер бирүдән баш тарта.

7.1.4. Жир эшләрән башкаруга Ордер оешма, предприятие, учреждение, физик затка - капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау буенча заказ бирүчегә бирелә.

7.1.5. Жир эшләрән башкаруга ордер биргәндә вәкаләтле орган, жирле шартларны исәпкә алып, эшләрне башкару сроктарын һәм бозылган төзекләндерүне тулысынча торгызу сроктарын билгели.

Ордер, гамәлдәге төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре белән каралган эшләрне башкаруның норматив дәвамлылыгын исәпкә алып, эшләрне башкаруның билгеләнгән графигы нигезендә, билгеләнгән вакытка рәсмиләштерелә.

Ордер анда күрсәтелгән төрлөргә, күләме, вакыты һәм урыны гамәлдә. Эшләр ордерда күрсәтелгән эшләрне житештерүче тарафыннан гына башкарыла ала. Эшләрне башкару барышында гариза бирүче вәкаләтле органга рөхсәт бирү шартларын үзгәртү (эшләрне жаваплы башкаручы, лицензияләр срогы тәмамлану, проект карарларының мөһим үзгәрешләре һ. б.) турында хәбәр итә. Ордерда күрсәтелгән эшләрне житештерүче ордерында алыштырылган, объектны башка эш башкаручыга тапшырган очракта, ордер бирелгән эшләрнең заказчысы аны кичекмәстән башка эш житештерүчегә яңадан рәсмиләштерергә тиеш. Гамәлдәге ордерга үзгәрешләр һәм өстәмәләр аны бирү урыны буенча гына кертелә.

Ордерда күрсәтелгән эшләрне башлау вакыты 5 (биш) көнгә тоткарланганда, эшләр башкаруга бирелгән ордер гамәлдә түгел дип таныла һәм Вәкаләтле органга срок чыкканнан соң 3 көн эчендә кире кайтарылырга тиеш.

7.1.6. Төзелеш дәвамлылыгы белән бер айдан артык булган эшләр башкарганда, жир эшләрән башкаруга ордер аерым этапларга, аларның һәркайсына эш срокларын билгеләп, бирелергә мөмкин.

7.1.7. Вәкаләтле орган элек башкарылган жир эшләре буенча эшләр житештерүче яки заказ бирүченең әлеге кагыйдәләрнең нигезләмәләрен системалы рәвештә (2 һәм аннан да күбрәк тапкыр) үтәмәве, эшләр житештерүче яки заказчы ягыннан жир эшләрән башкаруның килештерелгән срокларын системалы рәвештә бозу (2 һәм аннан да күбрәк тапкыр) булуы, төзекләндерү эшләре яңадан торгызылмавы яки башланган эшләрне тәмамлауга кадәр элек бирелгән ордер буенча нинди дә булса бурычлар булуы ачыкланса, ордер бирүдән баш тарта.

7.1.8. Вәкаләтле орган ордерның гамәлен түбәндәге очракларда туктатып тора:

- житештерүче тарафыннан ачыкланган житешсезлекләргә бетерү буенча күрсәтмәләр үтәлмәүне системалы (2 һәм аннан күбрәк тапкыр);
- әгәр жир эшләре башкарыла торган объектның торышы кешеләрнең тормышына, сәламәтлегенә һәм транспорт хәрәкәтенә куркыныч тудырса;

- заказчы яки эш башкаручы ягыннан ордерны рәсмиләштерүнең билгеләнгән тәртибен бозуларны ачыклау, рөхсәтнамәнең, килешүләрнең гамәлләрен вакытлыча туктату, алар нигезендә ул бирелгән.;

- жир эшләре алып барыла торган урын белән янәшә урнашкан биналар һәм корылмаларның конструкцияләре һәм элементлары деформациясә барлыкка килү.

Ордерның гамәлдә булуы туктатылган очракта, эш башкаручының ордеры тартып алынырга тиеш, алмашка эшләрне туктату турында күрсәтмәләр бирелә.

Ордерның гамәлен туктатып торуга сәбәп булган житешсезлекләргә бетергәннән соң, аның гамәле янадан торгызыла (ордер эш бирүчегә кире кайта). Шул ук вакытта ордерда аның гамәлдә булуын тиешле чорда туктатып тору турында билге ясала.

Ордерның гамәлен торгызу эш башкаручының хокук бозуларны бетерүне раслаучы һәм жир эшләрен башкарганда әлегә кагыйдәләргә үтәүне гарантияләүче вәкаләтле органга язмача мөрәжәгатә буенча башкарыла.

7.1.9. Яраклылык вакыты чыккан ордер буенча эшләр башкару тыела. Яраклылык вакыты чыккан ордер буенча эшләрне башкару жир эшләрен үз белдегә белән башкару дип таныла. Эшләрне билгеләнгән срокта яки эшләрне ордерда билгеләнгән срокта тәмамларга мөмкинлек бирми торган сәбәпләр барлыкка килгән очракта, заказ бирүче яки эшләр башкаручы эшләрне башкару срокларын озайту турында язма үтенеч белән вәкаләтле органга мөрәжәгать итәргә тиеш. Озайту ордерда күрсәтелгән эшләрне тәмамлау срогы чыкканчы биш календарь көннән дә ким булмаган вакыт эчендә башкарыла.

7.1.10. Эшләрне туктатканда, финанслау булмау сәбәпле, ордер эшләрне башкару хокукыннан башка (бары тик төзелеш мәйданчыгы территориясен карап тоту өчен генә), төзелеш мәйданчыгын карап тоту өчен тулы җаваплылык белән эш заказчысы тарафыннан янадан рәсмиләштерелә.

Озак вакытлар финансланмаган очракта объект резервланган булырга мөмкин, ордер ябылган. Резервланган объектны карап тоту өчен заказ бирүче җаваплы.

7.1.11. Зур озынлык трассаларында һәм автоюллар кисешкән вакытта Ордер һәр участокка эш срокларын билгеләп, аерым участокларга бирелә, ләкин 100 п.м. суүткәргеч, канализация, жылылык трассасы, газүткәргеч һәм 200 п. м. дан артык түгел.

7.1.12. Әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән очракларда ордерларны рәсмиләштерүнең гамәлдәге тәртибе үзгәртелергә мөмкин.

Рөхсәт ителергә тиешле эшләр башкарыла торган территория булса, эшләр башкару күрсәтелгән очраклар дип таныла:

- хәрби хәлдә;
- гадәттән тыш хәл режимында;
- террорчылыкка каршы операция үткәру зонасында;
- табигый бәла-каза нәтижеләрен бетерү зонасында һ. б.

7.2. Инженер-коммуникацион (Жир), ремонт һәм башка эшләр башкару тәртибе

7.2.1. Киләсе елда жир асты челтәрләрен, корылмаларын төзү яки реконструкцияләү (подрядчы яки хужалык ысулы белән) буенча эшләр башкарылырга тиешле оешмалар, төзелеш яки реконструкция өчен билгеләнгән трассаларның сызымнарын кушып, киләсе елның 1 октябренә кадәр вәкаләтле органга планлы гаризалар тапшырырга тиеш.

7.2.2. Магистраль урамнарда, юлларда һәм майданнарда жир асты коммуникацияләрен салу һәм үзгәртеп коруның төп ысулы-төзекләндерелгән өслекне ачмыйча гына, ябык ысул.

Магистраль урамнарында, проспектларда, юлларда һәм камилләштерелгән майданнарда инженерлык коммуникацияләрен салу һәм яңадан коруның ачык ысулы вәкаләтле орган тарафыннан язма рәвештә бирелгән рөхсәт буенча гына рөхсәт ителә.

7.2.3. Автомобиль юлларының машина йөрү өлешендә автотранспорт хәрәкәтен вакытлыча чикләүне яисә туктатуны (урамны туктатып тору һәм ябу) таләп итә торган жир эшләре бары тик вәкаләтле орган белән килештереп башкарыла.

7.2.4. Жир эшләрә башланыр алдыннан заказ бирүче яки эшләр житештерүче, жир эшләрә башланганчы бер тәүлек калгач, эшләр башкару урынына эксплуатация хезмәтләрә һәм башка оешмалар, учреждениеләр һәм физик затларны, жир асты корылмалары булган яки башка объектлар булган вәкилләрне чакыртырга тиеш. Бу тәртип шулай ук жир эшләрә житештерүне Килештерү кәгазидә оешма яки жир эшләрә башкарылачак жир кишәрлегеннән файдаланучы физик затларны, шулай ук катнаш һәм параллель инженерлык челтәрләрә, башка объектлар булган оешмаларны яки физик затларны чакырту зарурилыгы күрсәтелсә дә кулланыла.

7.2.5. Ордерда күрсәтелгән эксплуатация һәм башка оешмалар житәкчеләрә үз вәкаләтле вәкилләрнен эш урынына килүен тәмин итәргә бурычлы. Бер үк вакытта жир асты корылмаларының, коммуникацияләрнен һәм башка мөлкәтнен сакланышын һәм зыян китерүен кисәтү максатыннан, эшләрне башкаруның аерым шартлары төгәлләштерелә һәм язмача теркәлә.

Проектта күрсәтелмәгән жир асты коммуникацияләрә һәм корылмалары ачыкланган очракта, эшләр башкаруга комачауламаса да, жир эшләрә башкару тыела. Ачылу урынына коммуникацияләр һәм корылмалар хужаларының вәкилләрә чакырылырга тиеш. Бер үк вакытта коммуникацияләрне һәм корылмаларны зыяннан саклау буенча чаралар күреләргә тиеш. Кирәкле яклануны тәмин итү мөмкин булмаган очракта, эшләр әлегә коммуникацияләрнен һәм корылмаларның хужалары белән эшләү проектын килештергәнчегә кадәр туктатылырга тиеш.

7.2.6. Эшләр башланыр алдыннан оешма, юридик яки физик зат, эшләр башкару урынын санитар нормалар һәм кагыйдәләр таләпләрәнә туры китереп, типик киртәләр белән тәмин итәләр һәм ГОСТ нигезидә типик юл билгеләрә белән җиһазлылар.

Кичке һәм төнге сәгатьләрдә коймаларда Россия Федерациясидә юл хәрәкәте кагыйдәләрә белән каралган яктылыкны кире кайтаручы кисәтү билгеләрә булырга тиеш. Юлларны ябуны таләп итә торган юлларда юл билгеләрә куелганда, РФ ЭЭМ органнарында расланган схемалар буенча юл

йөрү юллары билгеләнә. Караңгылык башлану белән аерылу урыннары яктыртыла.

7.2.7. Жир эшләрә башкарганда тирә-юнь территориянең норматив санитар торышы, жәяүлеләр һәм транспорт хәрәкәте иминлеге, йорт ишегалларына керү, барлык предприятиеләр һәм оешмаларга, торак, хезмәт, сәүдә биналарына, уку һәм балалар учреждениеләренә керү юллары эш хәлендә булырга тиеш. Траншеялар аша жәяүлеләр кичүе төзелергә яки жәяүлеләр өчен күперләр куелырга тиеш. Кышкы чорда алар даими рәвештә кардан һәм боздан арынырга һәм жир эшләрә башкаручы оешма көче белән ком сибәргә тиеш. Ишегалларына (кварталларга) керүне тәмин итү мөмкин булмаган очракта, эшләр янғын сагы идарәсе, авария газ хезмәте, үзәк район хастаханәсенә Ашыгыч медицина ярдәме станциясе, Эчке эшләр органнары һәм авария хәлендәге һәм оператив хезмәтләре булган башка оешмалар белән килештерелергә тиеш.

Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәте иминлеге, билгеләнгән таләпләрне үтәү өчен эшләр башкаруга рөхсәттә (ордерда) күрсәтелгән җаваплы зат җаваплы.

7.2.8. Эшләрне башкару вакытында жир эшләрен башкарган өчен җаваплы зат, эшләр башкаруга ордер, билгеләнгән тәртиптә килештерелгән техник проект, РФ Эчке эшләр министрлыгының Баулы районы буенча бүлеге белән килештерелгән юл хәрәкәте схемасы, эшләр житештерү проекты, шулай ук жир асты корылмалары һәм коммуникацияләр хужаларының күрсәтмәләре булган урында даими булырга тиеш.

7.2.9. Жир асты корылмаларын һәм коммуникацияләрне төзегәндә, ремонтлаганда һәм үзгәртеп корганда, түбә ябу эшләрә коймаларын урнаштыру урыннары эшләр башкару проектында билгеләнә. Төзелеш материаллары һәм механизмнары киртәләп алынган участок чикләрендә булырга тиеш. Юл катламын тулысынча янадан торгызганнан соң гына түбә ябу эшләрә урынын коймалап алырга тиеш.

7.2.10. Гамәлдәге жир асты инженерлык челтәрләренә, яшел утыртмаларның сакланышы өчен төзелеш яки ремонт-торгызу эшләрен

башкаручы оешма жавап бирэ. Күрше яки кисешүче коммуникациялар зыян күргән очракта, алар элге коммуникацияларне эксплуатациялөүче оешма күрсәтмәсе буенча эш башкаручы оешма көчләре һәм чаралары белән кичекмәстән торгызылырга тиеш.

Жирлекнең үзәк урамнарында һәм мәйданнарында, Транспорт һәм жәяүлеләрнең интенсив хәрәкәт итү урыннарында жир асты коммуникацияларен төзү һәм реконструкциялөү эшләре (планнан тыш характердан тыш) төнге вакытта башкарылырга тиеш. Коймалар, грунт һәм материаллар иртәнге сәгать 7гә кадәр жыештырылырга тиеш.

7.2.11. Алына торган грунт коймалар чикләрендә саклана. Төзек булмаган территорияләрдә эшләр башкарганда, бер яктан, кире күмү өчен, траншеядан эшләнгән грунт саклау рөхсәт ителә. Жир эшләрен башкарганда юл һәм урамнарның машиналар йөрү өлешенә, жәяүлеләр тротуарларына, каралган газоннарга грунт салу тыела.

Эшләнгән юл киеме һәм төзелеш материаллары киртәләнгән урын чикләрендә яки махсус билгеләнгән урыннарга куелырга тиеш. Бордюры, дерн разбирается һәм билгеләнә, аның яраклылык өчен икенчел куллану. Эшләренә житештерүче шулай ук сүтелгән юл һәм тротуар катламының, борт ташының, баскычларның һәм түшәм плитәләренең сакланышын тәэмин итәргә бурычлы.

Юлның машиналар йөрү өлешенә төзелеш материалларын туплау тыела.

7.2.12. Транспорт магистральләренең, юлларның һәм урамнарның машиналар йөрү өлешендә, жәяүлеләр тротуарларында һәм башка төзекләндерелгән территорияләрдә, газоннарда, траншея һәм грунт чикләрендәге каты өслекләрдә эшләр башкарганда Экология һәм табигый ресурслар буенча махсус вәкаләтле орган күрсәтелгән урыннарга гына эшләнә һәм тикшерелә.

Юл йөрү өлешенең һәм тротуарларның асфальт өслеген ачу проект һәм рөхсәт белән каралган чикләрдә һәм ачыла торган траншея күләмнәрендә башкарыла. Сүтелгән асфальт катламы (мәктәпләр) бер эш көне дәвамында чыгарылырга тиеш. 2 тәүлектән артык вакытка асфальт жәю рөхсәт ителми.

7.2.13. Урамнарда, юлларда, тротуарларда, майданнарда һәм башка төзекләндерелгән территорияләрдә түбәне ябу эшләре түбәндәге шартларны үтәү белән алып барыла:

1) эшләр житештерү проекты нигезендә кыска участкалар белән башкарылырга тиеш;

2) алдагы участкаларда эшләр, шул исәптән, торгызу эшләре һәм территорияне жыештыру эшләре тәмамланганнан соң гына рөхсәт ителә;

3) траншея киңлеге, корылмаларның тышкы габаритларына карап, минималь булырга тиеш;

4) траншеялар һәм котлованнар бөтен тирәнлеккә беркетелергә яки гамәлдәге Кагыйдәләр нигезендә жир эшләрен башкаруга тиеш.

7.2.14. Яңгыр һәм кар суларын ачу эшләре үткәрелә торган урыннарда һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә үткәрүне эшләр башкаручы оешма тәмин итәргә тиеш. Коеларны, яңгыр кабул итү рәшәткәләрен һәм лотокларны саклау өчен коеларга, яңгыр каршылыклары һәм лотокларга керү мөмкинлеген тәмин итүче агач щитлар һәм тартма кулланылырга тиеш.

7.2.15. Жир эшләрен гамәлдәге инженерлык коммуникацияләреннән һәм алар белән киселешләрдән турыдан-туры якин жирдә житештерү тиешле санитар нормалар һәм кагыйдәләр, эшләр башкару кагыйдәләре һәм эксплуатация оешмаларының норматив документлары таләпләренә туры китереп башкарыла. Күрсәтелгән эшләр эшләр житештерүче, шулай ук урында грунт эшләү чикләрен кулдан билгели торган эксплуатация хезмәтләре хужаларының күзәтүендә башкарыла. Гамәлдәге жир асты коммуникацияләре һәм корылмалары янында, гамәлдәге жир асты коммуникацияләре һәм корылмалары хужалары белән килешмичә, жир механизмнарын, бөрү инструментларын (ломнар, кирка, клинья, пневматик инструментлар һ.б.) куллану, эшләрен оештыру проектында каралганнан кимрәк араларда экскаваторлардан файдалану тыела. Бу очракларда эшләр кулдан гына башкарыла.

Жир эшләрен алып барганда тунган һәм каты грунтларда егыла торган Клин жайланмаларын газүткәргечләргә, терәк торбаүткәргечләргә,

электрокабельлэргә һәм башка жир асты коммуникацияләренә кадәр 5 метрдан да якынара арада куллану тыела. Егыла торган Клин жайланмаларын торака якын урында куллану тыела.

Гамәлдәге жир асты корылмаларына зыян китергән өчен жир эшләрен башкаручы оешмалар һәм физик затлар, шулай ук объектта бу эшләрен башкару өчен жаваплы вазыйфаи затлар жаваплы.

7.2.16. Эшләр башкарганда тыела:

1) РФ Эчке эшләр министрлыгы бүлеге белән килешмичә генә юлларда эшләр башкару;

2) урамнарның якын-тирә участокларын һәм яңгыр канализациясен чүпләү;

3) суүткәргеч торбалар, кюветлар һәм газоннар салу;

4) газ үткәргечләрнең, жылылык трассаларының, электр тапшыру линияләрен һәм элемент линияләрен саклау зоналарында материаллар һәм конструкцияләр туплау;;

5) Люк капкачларын, карау коеларын һәм камераларын, Көнчыгыш рәштәкәләрен һәм яңгыр кабул итү коеларын, юл буге лотокларын һәм кюветларын; жибәру торбаларын һәм дренажларны, геодезия билгеләрен, юл йөрү өлешен һәм тротуарларны жир белән каплау;;

6) юлларны, тротуарларны һәм төзекләндерелгән территорияләрен траншеялардан, котлованнардан, коелардан су сибәргә. Су бу участкага гамәлдәге яңгыр канализациясенә юнәлдерелгә яки шланг һәм лотокларга бүлеп бирелгә тиеш;

7) гамәлдәге жир асты корылмаларын, расланган проект белән каралмаган булса да, кызыксынган оешма һәм архитектура идарәсе һәм жирлекнең шәһәр төзелеше Идарәсе белән килештермичә, әгәр күрсәтелгән корылма житештерүгә комачауламаса да, гамәлдәге жир асты корылмаларын күчерү.;

8) гамәлдәге жир асты челтәрләре трассаларында нинди дә булса корылмаларны һәм корылмаларны урнаштыру;

9) яшел үсентеләренә кисү һәм сүтү һәм тамыр системасын законнарда билгеләнгән тәртиптә сүтү өчен рөхсәт бирмичә ачыклау;;

10) авыл жирлеге урамнары буюнча транспорт һәм машина чабу;

11) жир асты коммуникацияләре чыгу юлы булмаган, геодезия хезмәте тарафыннан контроль-башкару төшерү эшләре башкарылганчы салынган траншеяларны (кабель, торбаларны жәю өчен) салу.;

12) төзелеш объектларын, инженерлык жир асты коммуникацияләрен кабул итү һәм Вәкаләтле органда килештерелгән башкарма схеманы үтәмичә ордерны ябу.

7.2.17. Яшелләнделерелгән территориядә жир эшләрен башкарганда оешма, предприятие, учреждение яки ерткычларны житештерүче физик затлар бурычлы:

1) яшелләнделерелгән территориядән файдаланучылар һәм вәкаләтле орган белән яшел үсентеләр зонасында төзелеш эшләрен башларга һәм аларның тәмамлануы турында ике көннән дә сонга калмыйча хәбәр итәргә.;

2) төзелеш материалларын сакларга һәм машиналар кую урыннарын газоннарда урнаштырмаска, шулай ук агачтан 2,5 м һәм куаклардан 1,5 м ераклыкта урнаштырмаска. Ягулык материалларын туплау агач һәм куаклардан 10 метрдан да ким булмаган күләмдә башкарыла;

3) яшел үсентеләр төзелеш материалларына су сибмәскә һәм пычратмаска;

4) керү юллары һәм күтәрткеч краннар урнаштыру урыннары утыртмалардан читтә урнашырга һәм агачларның билгеләнгән киртәләрен бозмаска.;

5) эш зонасында тамыр системасы агачлар һәм куаклар житештерергә түбәнрәк урнашкан төп скелетных тамырлар түгел поврежда тамыр системасы;

6) жир эшләрен башкарганда жирнең өске уңдырышлы катламын төшерергә, буртларга һәм сакларга һәм аны бирелгән урыннарда, алга таба таба табигать саклау чараларын үткәреп, аларны чыгаруны һәм бозылган жирләрне яңадан торгызуны тәмин итәргә.;

Щитлар агач кәүсәсеннән 0,5 м ераклыкта өчпочмаклы, шулай ук 0,5 м радиуслы өчпочмак тирәсендә агач түшәлергә тиеш.;

8) юлларны, майданнарны, ишегалларын, тротуарларны һ. б. асфальтлаган һәм асфальтлаган очракта, 2 метр диаметрлы буш киңлекләре ағач тирәли калдырырга, аннан соң тимер-бетон рәшәткә Яки Башка каплам урнаштырырга.;

9) кабель, канализация торбалары һәм башка корылмалар салганда траншеялар казуны кәүсәсеннән 15 см. га кадәр, кәүсәсенң калыңлыгы 15 см. дан да ким булмаган арада, куаклардан - 3 м. дан да ким булмаган санда, һәр скелет тармагы нигезеннән 1,5 м. га кадәр, ағач кәүсәсеннән - 15 см. га кадәр, куаклардан-1,5 м.;

10) юлларны, тротуарларны һәм башка корылмаларны реконструкцияләгәндә һәм төзөгәндә гамәлдәге үсентеләр тирәсендә 5 см дан артык булган очракта, аларны киметкәндә яки арттырганда, вертикаль билгеләре үзгәртүгә юл куймаска. Тамыр системасын салу яки тапшыру котылгысыз очрақларда, проектларда һәм сметаларда ағачларның нормаль үсеш шартларын саклау өчен тиешле жайланмалар каралган;

11) төзелеш эшләрен башкарганда, вәкаләтле орган күрсәткән урыннарда грунтны табигать саклау чараларын үткәругә һәм бозылган жирләре яңадан кайтаруны тәмин итәргә.

7.3. Авария хәлендәге эшләре башкару һәм аларның нәтижеләрен бетерү тәртибе

7.3.1. Аварияләре бетергәндә (авария телефонограммасы буенча) авария хәлендәге хезмәтләрең инженерлык челтәрләрендә казу эшләрен бер тәүлек эчендә башкару өчен ордерны алдан рәсмиләштермичә башкарырга рөхсәт ителә.

7.3.2. Жир асты корылмаларында, инженерлык коммуникацияләрендә авария хәле туганда яки аларны эксплуатацияләү барышында яисә аларның нормаль эшләвен бозуга яки бәхетсезлек очрақлары өчен алшартлар барлыкка килүгә бәйле рәвештә төзелеш эшләре алып барылганда, күрсәтелгән инженерлык корылмаларын һәм коммуникацияләрен эксплуатацияләүче оешма кичекмәстән авария хәлен бетерү өчен урынга, жаваплы зат житәкчелегендә үзенә хезмәт таныклығы һәм авария хезмәте наряды булган авария бригадасын

жибэрергэ тиеш., аварияне бетерү өчен гариза яки телефонограммасының күчермәсен авария турында һәм керешергә аварияне бетерү һәм аның нәтижәләрен бетерү. Авария эшләре аны тулысынча бетергәнчегә кадәр өзлексез режимда алып барыла.

7.3.3. Казу эшләре башланганчы, авария бригадасын жибэрү белән бер үк вакытта, эксплуатацияләнүче оешма авария турында вәкаләтле органга, эшләргә үткэрү урыны турында шәхси мэгълүматларга хэбэр итэргэ, шулай ук инженер корылмаларынан файдаланучы оешманың телефон программасы, РФ Эчке эшлэр министрлыгы бүлегэ (юлны чиклэү яки ябу кирэк булганда) авариясе турында хэбэр итэргэ, яшеллэндерелгән территориядэ аварияле эшлэр башкарганга вәкаләтле органга хэбэр итэргэ тиеш.

Жир эшләрен башкарганга, янэшэдэ урнашкан челтэрлэрнең сакланышын тээмин итү өчен, эшлэр житештерүче алар урынына жир асты коммуникацияләре булган эксплуатация оешмалары вәкиллэрэн чакыртырга тиеш.

Авария турында хэбэр алынганнан соң, инженерлык коммуникацияләре һәм жир асты корылмалары белән чиктэш оешмалар житэкчелэре авария урынына жаваплы вәкиллэрне вакытында килергэ һәм булган коммуникациялэрнең һәм корылмаларның сакланышын тээмин итү өчен кирэкле шартлар турында язмача күрсэтмэлэр бирергэ тиешлэр.

7.3.4. Авария хэлэндэгэ ачышка (ордер) рөхсэт эшләре башлану белән бер үк вакытта рәсмиләштерелэ. Эгэр авария эш вакытында яки ял көнендэ килеп чыккан икэн, рөхсэт килэсе эш көне белән рәсмиләштерелэ.

Эшлэрне башкаручы оешма аварияне вакытында бетермэгән һәм территорияне төзеклэндермэгән өчен, шулай ук ордерны рәсмиләштермэгән очракта гамэлдэгэ законнар нигезендэ жавап тотат.

7.3.5. Инженерлык коммуникациялэрэндэ авариялэрне бетерү өчен торгызу эшлэрнең дэвамлылыгы жэйге чорда өч тәүлек һәм кышкы чорда биш тәүлек тәшкил итэргэ тиеш.

7.3.6. Эшлэр башкару өчен жаваплы кешелэр һәм транспорт хэрэкэте иминлеген, янэшэдэгэ жир асты һәм жир өсте корылмаларының сакланышын

тээмин итэргэ, кирэкле киртэлэрне, юл билгелэрен, күрсэткечлэрне, яктырткычларны, мэгълүмат щитларын тиешенчэ карап тотарга тиеш; кирэк булган очракта, эшлэр турында халыкка һәм житештерү предприятиелэренә массакуләм мэгълүмат чаралары аша хэбэр ителэ.

7.3.7. Жир асты коммуникациялэрендэ авариялэрне бетергәннән соң юлларны, тротуарларны торгызу эшлэре тэмамланганнан соң, 7.4.11 п. белән каралган очрактардан тыш, 10 көннән дә соңга калмыйча гамэлгэ ашырыла. Бу чорда урамнарның һәм тротуарларның машиналар йөрү өлөшөн каплау урыннарында карап тоту оешма, предприятие, учреждение, капламаларны ачучы физик затка йөклөнэ. Төзөклэндерү эшлэре территориянең беренчел торышына туры китереп тулы күлөмдэ башкарыла.

7.3.8. Авария-торгызу эшлэрен үткэрү объекты төзөклэндерү һәм юл-ремонт эшлэренең факттагы үтөлөшөн һәм аларның сыйфатын тикшергәннән соң, эшлэрне башкаручы оешма вэкиллэре, территория хужасы, вэкалэтле орган, шулай ук РФ Эчке эшлэр министрлығы бүлөгэ вэкиллэре катнашында (Эгэр эшлэр машиналар йөрү өлөшөндэ башкарылган булса) контрольдән төшерелэ.

7.3.9. Авария хэлөндэ дип планлы эшлэр башкару тыела. Мондый гамэллэрдэ гаепле эшлэрне башкаручылар гамэлдэгэ законнар нигезендэ жаваплы.

7.3.10. Авария булган инженерлык челтэрлэренең хужалары ике ел дэвамында төзөклэндерү торышы өчен жаваплы.

7.3.11. Гамэлдэгэ жир асты корылмаларына һәм коммуникациялэренэ зыян китергән өчен эшлэрне башкаручы оешмалар һәм аларны житештерү өчен жаваплы зат жаваплы.

7.4. Жир эшлэрен башкарганнан соң торгызу эшлэре

7.4.1. Оешма, предприятие, учреждение, физик зат, түбэ ябу эшлэрен башкаручы шэхси эшмэкэр бозылган газоннарны, яшел үсентелэрне, балалар һәм спорт майданчыкларын, кече архитектура формаларын, борт ташын һәм юл йөрү өлөшөнең яки тротуарның бөтен киңлеген сыйфатлы һәм сыйфатлы итеп торгызырга тиеш.

7.4.2. Урамнарда, тротуарларда һәм мәйданнарда траншеялар һәм котлованнар салу вәкаләтле орган вәкиленең техник контроле астында башкарыла. Булган коммуникацияләр белән кисешкән урыннарда траншеяларны салу әлеге жир асты коммуникацияләреннән файдаланучы оешма вәкилләре катнашында башкарыла. Эшләр башкару өчен җаваплы зат траншея һәм котлованнар сала башлау вакыты турында вәкаләтле органга һәм тиешле оешмаларга үз вакытында хәбәр итәргә тиеш.

7.4.3. Әгәр ачылыш камилләштерелгән катламда башкарылган булса, траншея һәм котлован салу каток белән катламлы ком-гравий катнашмасы һәм аннан соң су сибеп торырга тиеш.

Зонада камил булмаган капламаларны ачканда, траншея һәм котлованнар салу жирле грунт тарафыннан каток белән тыгызланган һәм аннан соң су сибелгән.

7.4.4. Материалларны туплауның сыйфаты һәм тыгызлыгы турында төзекләндерү буенча эшчәнлекне контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар акт төзи. Траншеяларны кондицион булмаган грунт белән күмгәндә, тиешле дәрәжәдә тыгызланмыйча яки башка технологик нормаларны бозмыйча салуның сыйфатына техник контроль ясаучы зат эшне туктатырга, акт төзәргә һәм аны административ хокук бозу турында беркетмә төзәргә вәкаләтле затларга тапшырырга хокуклы.

7.4.5. Урамнарның һәм тротуарларның машиналар йөри торган өлешенә киредән салам катлам түшәлгән ком (су сибү), кышкы вакытта Таллы ком белән каплана. Яшел зонаны (газоннарны) яңадан торгызу (кире каплау), аерманың өске катламын торгызу бары тик үсемлек грунты белән генә башкарылуын исәпкә алып башкарылырга тиеш. Аның түшәлгән урыннарында үсемлек грунтының калынлыгы 30 см дан да ким булмаска тиеш.

7.4.6. Траншларны башкарма фотога төшкәнче салып кую рөхсәт ителми.

7.4.7. Урамнарның машиналар йөрү өлеше, йөрү юллары, шулай ук тротуарлар астында эшләр башкарганда, капламаларны торгызу турыдан-туры линияләр, параллель һәм перпендикуляр юллар һәм тротуарлар аша, юллар буенча траншеядан ике якка да 20 сантиметрга капламның зарарсыз өлешен һәм

бораулау жайланмасын ачкан вакытта тротуарлар буенча 15 сантиметр һәм зыян күргән өслекнең бөтен киңлегенә-экскаватор ачкан вакытта 20 һәм 15 сантиметр. Шул ук вакытта иске асфальтобетон киселә, чистартыла, вертикаль диварлар һәм нигез өслеге битум белән юыла.

7.4.8. Торгызу эшләрәннән соң грунт, материаллар, конструкцияләр, төзелеш чүп-чары һәм киртэләрне жыештыру мәжбүри.

7.4.9. Юл катламнарын торгызу өчен түбәндәге сроклар билгеләнә:

- магистральләрдә, скверларда, паркларда, жәяүлеләр сукмакларында, шулай ук зур хәрәкәттәге Транспорт һәм жәяүлеләр урыннарында торгызу эшләре төзелеш оешмасы тарафыннан траншея салынганнан соң кичекмәстән башланырга тиеш;

- калган очрактарда-траншея салганнан соң 2 тәүлек эчендә.

7.4.10. Юл катламының гамәлдәге катламын торгызу ел әйләнәсе алып барыла. Көзгә-кышкы чорда (IV - I кварталлар) эшләр башкарганда эшләр житештерүче зыян күргән урынны кардан һәм боздан тулысынча чистартырга, юл катламының аскы катламын торгызырга һәм аның торышын кышкы чор дәвамында күзәтеп торырга тиеш; жылы чорда, эмма 25 апрельдән дә иртәрәк түгел, асфальт-бетон катламын торгызырга тиеш. Асфальт-бетон катламнарын торгызуның технологик эзлеклелеге тышкы һава температурасы +10 °С-көз, +5 °С-язын башкарылырга тиеш. Асфальт-бетон катламнарын торгызу мөмкин булмаган очракта, аларны тимер-бетон плитәләрдән жыелма катламнарға алыштыру рөхсәт ителә.

7.4.11. Көзгә-кышкы чорда (IV-I кварталлар) тотрыклы тискәре температуралар килеп чыкканда, бозылган төзеклекне торгызу, эшләрне башкару мөмкинлеге булмау сәбәпле, вакытлыча схема буенча башкарыла һәм киләсе елның 1 июненә кадәр тулысынча торгызылырга тиеш, ә Ордерның гамәле гарантия хаты һәм торгызу эшләре графигы нигезендә озайтыла.

7.4.12. Грунт утыртылган яки торгызылган өслек деформацияләнган очракта, ике ел дәвамында кабат эшләрне ачкан оешма башкара, ул барлык дефектларны үз хисабына кичекмәстән бетерергә яки подрядчы тарафыннан аның үтәлешен финансларга һәм файдалануга тапшырырга тиеш.

7.4.13. Жир асты коммуникацияларе һәм корылмалары хужалары карау коеларының люкларын (капкачларын) һәм яңгыр алгычларын юл катламнары дәрәжәсендә урнаштырырга һәм карап тотарга тиеш. Билгеләнгән таләпләргә туры килмәсә, Люк биеклеген СНиП төзәтү тиешле органнарның беренче таләбе буенча 48 сәгать эчендә башкарылырга тиеш. Карау һәм яңгыр кабул итү коеларының ачык люклары, камералары һәм коеларның жимерелгән люклары булу рәхсәт ителми. Аларны алыштыру булырга тиеш үткәрелгән 2 сәгать дәвамсында, тиешле органнары таләпләре.

Жир асты коммуникацияларе һәм корылмалары хужалары карау коесын ремонтлаганда аның конструктив элементларын гына түгел, аңа янәшәсендәге люкның тышкы ягыннан 20 см радиуста да ким булмаган асфальт катламын торгызырга тиеш.

7.4.14. Төзекләндерү (юл өслеген, яшел үсентеләрне һ. б.) торгызу эшләрен башкару мөмкинлеге булмаганда, оешма, предприятие, юридик һәм физик зат үз көче белән әлеге эшләргә башкару өчен махсус оешмалар белән килешү төзәргә тиеш. Бу очракта әлеге килешү эшләргә башкаруга ордер рәсмиләштергән вакытта вәкаләтле органга тапшырыла.

Килешү төзү төзекләндерү элементларын торгызган өчен эш башкаручы оешмадан жаваплылыкны төшерми.

Авыл төзекләндерү элементларын (яшел зоналар, тротуарлар, борт ташларын) саклау мөмкин булмаган очракта, төзелеш заказчысы үз хисабына яңадан торгыза.

7.4.15. Оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр, юридик һәм физик затлар тарафыннан башкарыла торган эш урамнарны, тротуарларны, жәяүлеләр юлларын, газоннарны, квартал эчендәге, ишегалды һәм башка территорияләргә тулысынча төзекләндергәннән соң тәмамланган дип санала.

7.4.16. Икенче көнне, төзекләндерү эшләргә тәмамланганнан соң, заказчы подрядчы оешма белән берлектә, вәкаләтле орган вәкилләренә, территория хужаларына төзекләндерелгән юл өслекләре, газоннар һәм башка төзекләндерү элементларын тапшырачак. Эшләргә тәмамлау датасы дип бозылган

төзеклэндерү, газоннарны һәм юлларны каплату турында актка кул кую датасы санала.

7.4.17. Урамнарда һәм майданнарда жир эшләрэн башкарганда элге Кагыйдэлэрнең бозылуын контрольдә тотучы контрольлек итүче органнар, ордерда куелган шартларны үтәмәү, юл катламнарына һәм яшел үсентеләрне сыйфатсыз итеп салып кую, үз белдегең белән ачу яки башка бозуларны (техник проект, эшләр башкару проекты) ачыклау очрагында эшләрне туктатып торырга һәм законда каралган тәртиптә гаеплеләрне жаваплылыкка тарту өчен вәкаләтле органга тәкъдим жиберергә хокуклы.

7.5. Гамәлдәге жир асты корылмаларын бетерү

7.5.1. Әгәр жир асты корылмасы тузган яки башка корылма белән алыштырылган булса, челтәрдән өзелеп, ул грунттан чыгарылырга һәм акт белән рәсмиләштерелгән булырга тиеш.

Гамәлдәге жир асты корылмаларын чыгару буенча эшләрнең шактый зур бәясе булганда, алар түбәндәге шартларны мәжбүри үтәгәндә грунтта калдырылырга мөмкин:

1) коелар 1 метрдан да ким булмаган күләмдә сүтелергә һәм жентекләп тыгызланган ком салынган булырга тиеш, ә капкачлар, рәшәткәләр һәм башка жиһазлар төшерелгән булырга тиеш;

2) 300 мм диаметрлы торбаүткәргечләрнең ял һәм керү тишелешләре коеларда һәм камераларда тыгыз ясалар;

3) зур күләмле кирпич һәм бетон жир асты корылмалары таш материаллар белән тыгыз итеп ныгытыла яки ком белән күмелә.;

4) газүткәргечләр өзелә һәм сатыла;

5) электрокабельләре ябылырга тиеш.

7.5.2. Күрсәтелгән барлык чаралар да элге корылмаларның башкарма чертежларында чагыла, алар акт белән бергә вәкаләтле органга тапшырыла.

7.6. Ордерны ябу тәртибе

7.6.1. Эшләр тәмамланганнан соң, жир эшләрэн башкаруга ордер алган оешма, предприятие, учреждение, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар вәкаләтле органга түбәндәге документларны тапшырырга тиеш:

1) жир эшләрэнә ордерның үзенчәлекле ордery белән кызыксынган оешмаларның тамгалары, алар белән килешенгән Ордер ачылган вакытта;

2) бозылган төзекләндерү һәм юлларны һәм жәяүлеләр тротуарларын тулысынча торгызу турында акт;

3) объектны эксплуатациягә кабул итү турында дәүләт комиссиясе акты (яңа төзелеш, реконструкция);

4) фоторәсемнәр урыннар ачу соң торгызу бозылган төзекләндерү;

5) вәкаләтле орган белән килештерелгән яңа салынган һәм реконструкцияләнган инженерлык челтәрләрен һәм объектларны электрон рәвештә төшерү. ;

6) калдыклар барлыкка килү турында-калдыкларны махсус оешмаларга тапшыру актлары;

7) яшел үсентеләрне сүткәндә, күчереп утыртканда яисә зыян күргән очракта - компенсация яшелләндерү буенча башкарылган эшләр актлары, яшел утыртмаларның үсеп китүе актлары. Компенсация яшелләндерү үткәрелмәгән очракта-яшел үсентеләрне сүткән өчен акчалата компенсация түләүне раслаучы түләү документлары;

8) бирелгән рөхсәттә күрсәтелгән шартларны һәм срокларны үтәү.

7.6.2. Башкарылган эшләрне кабул итү һәм төзекләндерү эшләрне кабул итү контрольлек итүче органнар: вәкаләтле орган, территория хужасы, РФ ФМ бүлеге (машиналар йөрү өлешендә һәм тротуарда эшләр башкарганда) һәм эш житештерүче вәкиле тарафыннан имзаланган акт белән рәсмиләштерелә.

7.6.3. Ачылу урынына чыгып тикшерелгәннән соң, теркәү кенәгәсендә ордерны ябу турында билге куела. Документлар белән Ордер архивта ике ел дәвамында саклана.».

2. «Яңа Зареченск авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү, чисталык һәм тәртип кагыйдәләре кушымталар өстәргә № 1, №2, №3, №4 кушымта нигезендә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://www.pravo.tatarstan.ru>), Баулы

муниципаль району Яңа Зареченск авыл жирлеге сайтында
(<https://bavly.tatarstan.ru/novozarechenskoe.htm>).

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп тору Яңа Зареченск авыл жирлеге Советының экологик куркынычсызлык, жир реформасы һәм халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләнә.

Жирлек башлыгы,
авыл жирлеге Советы Рәисе

С.Н. Багижева